

Rozbor činnosti za rok 2020

1. Knižničný fond

Knižničný fond Mestskej knižnice vo Svite k 31. 12. 2020 tvorilo 30 190 knižničných jednotiek, z toho bolo 30 153 zväzkov kníh a 37 zväzkov audiovizuálnych a elektronických dokumentov. Zloženie fondu: 32,01 % tvorila odborná literatúra pre dospelých, čo je 9 664 zväzkov, 38,39 % tvorila krásna literatúra pre dospelých, čo je 11 590 zväzkov a 29,60 % tvorila literatúra pre deti a mládež, čo je 8 936 zväzkov.

V rozpočte bolo na nákup knižničného fondu schválených 4 500 €, z dôvodu koronakrízy bol rozpočet na nákup kníh znížený o 700 € na sumu 3 800 €. Skutočne sa vyčerpalo 3 760,75 €. Z uvedených financií bolo zakúpených 357 zväzkov kníh za 3 019,15 € a 19 titulov periodík v hodnote 741,60 €. Knižnica získala i sponzorský dar od Spolku nezávislých donorov z Bratislavy vo výške 1 500 €. Pracovníčky knižnice zakúpili knihy svetových a slovenských autorov literatúry pre dospelých i deti, tiež tituly odbornej a populárno-náučnej literatúry pre všetky vekové kategórie používateľov. Fond literatúry pre dospelých a deti vďaka sponzorovi doplnili o 162 zväzkov kníh. Od čitateľov, obyvateľov mesta, vydavateľstiev a rôznych organizácií získala knižnica darom 130 zväzkov kníh a 5 titulov periodík.

Celkový prírastok knižničného fondu bol 649 zväzkov kníh a 24 titulov periodík v celkovej hodnote 5 260,75 €. Snahou knižnice je získať dokumenty čo najlacnejšie, využíva preto rôzne zľavy a nakupuje u dodávateľov poskytujúcich výhodný rabat. Z vlastných finančných prostriedkov (bez darov, sponzorov a dotácie) zakúpila 357 titulov kníh v hodnote 3 019,15 €, skutočná hodnota kníh však bola 4 566,66 €, čo znamená úsporu 33,89 %.

Pracovníčky knižnice využili obdobie zatvorenia knižnice z dôvodu pandémie Covid 19 a uskutočnili podľa Zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach v čase od 23. marca 2020 do 6. mája 2020 riadnu revíziu knižničného fondu. Skontrolovali 28 300 knižničných jednotiek a 37 audiovizuálnych dokumentov v centrálnej knižnici vo Svite a 2 274 knižničných jednotiek v pobočke Pod Skalkou. V čase revízie knižnica evidovala 30 611 knižničných jednotiek v cene 104 325,23 €, z ktorých bolo 28 911 zväzkov prítomných v knižnici a 1 700 zväzkov požičaných. Rozdiel medzi evidovaným stavom a skutočnosťou bol 41 zväzkov kníh v hodnote 199,85 €, ktoré knižnica navrhla na vyradenie. Vzhľadom na päťročný interval od poslednej revízie je počet 41 zväzkov nezvestných dokumentov primeraný. Strata dokumentov vyplýva z toho, že knihy sú pre návštevníkov voľne prístupné. Ani maximálna snaha pracovníčok neumožňuje úplnú kontrolu kníh počas výpožičného procesu. Knižnica má síce kamery v 2 oddeleniach, bohužiaľ v každom oddelení je len jedna kamera a nie je technicky možné ju nastaviť tak, aby pokryla celý výpožičný priestor. Knižnica nemá ani elektronické zabezpečovacie zariadenie, pretože finančné náklady na jeho zriadenie sú veľmi vysoké. Z praxe iných knižníc je pritom zrejmé, že ani zabezpečovacie zariadenia nie sú celkom účinné.

Okrem 41 zväzkov nezvestných dokumentov v hodnote 199,85 € bolo pri revízii vyradených i 974 zväzkov poškodených, zastaraných a duplicitných kníh v hodnote 1 555,62 € a 5 zväzkov

nedobytných vypožičaných kníh z rokov 2014 – 2018 v hodnote 19,22 € (úmrtie čitateľa, čitatelia presťahovaní, vo väzení, nemožnosť vymôcť zaplatenie stratených kníh). Spolu to tvorilo 1 020 zväzkov v hodnote 1 774,69 €.

2. Používatelia

Knižničné služby v roku 2020 využívalo 880 používateľov, čo je o 73 menej ako minulý rok. Zloženie: 302 detí do 15 rokov, 104 študentov, 302 dospelých v produktívnom veku, 155 seniorov a 17 kolektívnych členov (školy, knižnice a iné spolupracujúce organizácie). Príjmy z členských poplatkov boli 845,80 €. Spolu knižnica pripravila 78 kultúrno-spoločenských a vzdelávacích akcií pre 826 návštevníkov. Knižnicu za celý rok navštívilo 7 578 používateľov. Prístup k internetu využilo 174 obyvateľov a webová stránka knižnice mala za celý rok 3 379 návštevníkov. Z dôvodu pandemickej situácie s ochorením Covid 19 bola knižnica určité obdobie zatvorená a neskôr prebiehal výpožičný proces s obmedzeniami podľa nariadenia Úradu verejného zdravotníctva SR. Preto porovnávanie výsledkov s predošlým rokom nie je možné.

3. Výpožičné služby

V roku 2020 si čitatelia požičali 30 662 zväzkov kníh, z toho bolo 5 001 titul náučnej literatúry pre dospelých, 19 092 titulov krásnej literatúry pre dospelých, 4 419 titulov literatúry pre deti a mládež a 1 573 periodík. Oproti roku 2019 nastal nárast o 2 594 zväzkov. Mierny nárast predpokladáme z dôvodu koronavírusovej situácie. Keďže boli zatvorené divadlá a kiná, a bol zákaz organizovania hromadných podujatí, čítanie kníh suplovalo aj iné kultúrne aktivity. Prispela k tomu aj snaha knižnice, ktorá bola otvorená v neskrátených výpožičných hodinách počas celého obdobia, pokiaľ to nebolo vyslovene zakázané. Taktiež pracovníčky knižnice počas jej zatvorenia pripravovali čitateľom žiadané knihy a umožnili im ich vyzdvihnúť na vopred dohodnutý termín. Zabezpečovali, tak ako vždy, aj donášku kníh domov.

Knižnica poskytuje používateľom všetky moderné knihovnícke služby – výpožičky dokumentov, poskytovanie faktografických a bibliografických informácií, rešeršné a reprografické služby a medziknižničnú výpožičnú službu, a tiež elektronické služby – katalóg na internete, vstup do svojho čitateľského konta, samoobslužné rezervovanie a predlžovanie výpožičnej doby dokumentov, zasielanie rezervácií, upozornení a upomienok prostredníctvom e-mailu alebo sms správy.

Základné služby poskytuje bezplatne, poplatky vyberá len za špeciálne služby – rezerváciu dokumentov, vyhotovenie rešerší, reprografické a medziknižničné výpožičné služby. Za tie v roku 2020 knižnica vybrala 199,54 €. Knižnica vyberá i sankčné poplatky – za upomienky, stratu preukazu a stratu dokumentu. Príjem za tieto položky bol 312,66 €. Webovú stránku knižnice, s čitateľským kontom a on-line katalógom navštívilo 5 918 používateľov.

4. Kultúrno-vzdelávacia činnosť

Knižnica každoročne pripravuje podujatia pre všetky skupiny čitateľov i ostatných obyvateľov mesta a okolia. Snaží sa oboznamovať návštevníkov so spisovateľmi a ich dielami, osobnosťami kultúrneho i spoločenského života, a tiež propagovať kvalitnú literatúru. Možnosti kultúrneho vyžitia v meste obohacuje realizáciou hodnotných výstav, spojených s vernisážami. Zároveň sprístupňuje informácie z interných aj externých zdrojov, vzdeláva používateľov pri ich získavaní a využívaní. Všetky podujatia knižnica propaguje v miestnych a regionálnych médiách, na internete i webovej stránke mesta a knižnice. V tomto nezvyčajnom „koronavírusovom“ roku sme sa v knižnici museli prispôbiť novým podmienkam a určitým obmedzeniam. Hlavne z dôvodu zákazu organizovania hromadných podujatí sa množstvo naplánovaných aktivít a každoročne organizovaných podujatí muselo zrušiť. Našťastie sme niektoré akcie stihli zrealizovať, napr. prednášku o zelených potravinách, prezentáciu titulu „Kniha o súcite“ Milana Šišmiša, informačné výchovy pre deti materských škôl mesta, hovorené bibliografie pre deti ZŠ, slávnostné zápisy prvákov za čitateľov knižnice, besedy o prečítaných knihách, zábavné čítanie a tvorivé dielne počas prázdninových mesiacov, podujatia pre tábory centra voľného času zamerané na prírodu a environmentálnu výchovu a zapojili sme sa aj do celoslovenskej literárnej súťaže „Čítame s Osmijankom“. Spoločne s druhákmi zo Spojenej školy Mierovej vo Svite sme pracovali na literárnych úlohách osobne alebo na diaľku. A o tom, že to deti zvládli výborne svedčí i fakt, že sa dostali medzi ocenené kolektívy. Neskôr sme presunuli naše aktivity do on-line priestoru - na facebook knižnice. Touto formou sme uskutočnili medzinárodné podujatie Noc s Andersenom a pripravili rôzne súťaže a propagácie nových kníh.

Ani vo výstavnej sieni knižnice sme síce nemohli uskutočniť všetky naplánované výstavy, napriek tomu sa nám podarilo predstaviť zaujímavých profesionálnych i amatérskych umelcov nášho regiónu. Návštevníci sa mohli oboznámiť s tvorbou významnej autorky úžitkovej grafiky Heleny Suchej Sojákovej, talentovanej mladej autorky Nikoly Szabovej, s prácami žiakov výtvarného odboru Spojenej školy Mierovej – ZUŠ, s výstavou o SNP a oslobodení podtatranského regiónu autora Marcela Maniaka, s tvorbou Sviťanky Márie Habajovej, či s fotografiami fotoklubu Mamut.

Za celý rok knižnica zrealizovala 78 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 826 návštevníkov.

5. Pobočka Pod Skalkou

Knižničný fond pobočky Pod Skalkou na konci roku 2020 tvorilo 2 382 knižničných jednotiek. Koncom roku 2019 ukončila činnosť knihovníčka Janka Kolesárová. V januári 2020 nastúpila do pobočky Mgr. Lenka Bordáčová Chladoňová. Začala s veľkým elánom a úsilím oživiť činnosť v pobočke, čo sa jej aj podarilo.

S potešením musíme skonštatovať, že sa v pobočke zlepšili všetky ukazovatele. Zvýšil sa počet prihlásených čitateľov na 18 (v minulom roku ich bolo 6), z toho bolo 5 detí, 9 dospelých v produktívnom veku a 4 seniori. Za celý rok 2020 ju navštívilo 237 používateľov (v roku 2019 ich bolo 26), z toho bolo 71 detí (v roku 2019 to bolo 6 detí). Vypožičali si 550 knižničných jednotiek, oproti minulému roku o 483 viac. Pracovníčka pobočky odvieďla do

pokladne mestskej knižnice poplatky za registráciu v sume 25,50 €. V obidvoch knižniciach platí ten istý čitateľský preukaz.

Tabuľková časť	2019	2020
Knižničné jednotky	30 561	30 190
Zväzky na 1 obyvateľa	3,9	3,9
Zväzky na 1 čitateľa	32,0	34,31
Prírastky – z rozpočtu	342	357
- sponzori, dary	278	292
Úbytky	926	1 020
Registrovaní používatelia	953	880
% čitateľov z počtu obyvateľov	12,27	11,30
Návštevnosť spolu	11 662	7 578
Výpožičky spolu	28 068	30 662
Kultúrno-vzdelávacie podujatia	188	78
Nákup kn. fondu v € (rozpočet)	2 766,54	3 019,15
kn. fondu v € (sponzory, dotácie)	2 000,00	1 500,00

6. Interiérové vybavenie a výpočtová technika

Z dôvodu šetrenia financií s prihliadnutím na situáciu v priebehu koronakrízy sme plánované nákupy neuskutočnili. Knižnica zakúpila len snímač čiarového kódu, ktorý nevyhnutne potrebuje vo výpožičnom procese, pretože doteraz používaný sa pokazil. Nový snímač čiarového kódu stál 79 €.

7. Plnenie rozpočtu

Na rok 2020 bol schválený rozpočet vo výške 82 170 €. V priebehu roka bol upravený na 83 670 €. Zvýšený bol o 1 500 € (financie od sponzora na nákup kníh). Na základe požiadavky o úsporu financií počas koronakrízy bolo z rozpočtu ušetrených 1 000 €. Skutočné čerpanie rozpočtu bolo vo výške 82 305,37 €. Príjmy z knižničnej činnosti boli 1 357,94 €.

Rozpis príjmov	rok 2019	rok 2020
Členský poplatok - centrála	880,00	820,30
Členský poplatok - pobočka	6,40	25,50
Zaplatené stratené knihy	0,00	0,00

Upomienky	438,01	306,30
Výpožičné časopisov	63,50	45,54
Medziknižničná výpožičná služba	91,40	62,00
Strata preukazu	12,60	6,30
Rezervovanie kníh	67,80	61,60
Predaj vyradených kníh	26,00	12,40
Reprografické služby	3,90	7,60
Rešerše	11,27	10,40
Spolu knižničná činnosť	1 600,88	1 357,94
Iné príjmy – sponzori, dary	2 000,00	1 500,00
Spolu príjmy	3 600,88	2 857,94

Spracovala: Mgr. Daniela Šipošová

Vo Svite 27. 1. 2021